Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Русча – татарча сүзлек Русско – татарский словарь

Издание второе, переработанное и дополненное
«Таткнигоиздат», Казань, 2001 г.

Г

гавань *ж.* гавань
гадать *несов.* багарга, күрәзәлек итәргә; фал ачарга
гадость чирканыч нәрсә, пычрак әйбер, шакшы нәрсә; *какая ~!* нинди чирканыч нәрсә!
гаечный гайка ...ы, е; *~ ключ* гайка ачкычы
газ газ
газет//а газет; *утренняя ~а* иртәнге газет; *вечерняя ~а* кичке газет; *ежедневная ~а* көндәлек газет; **~ный** газет ...ы, е; *~ная бумага* газет кәгазе; *~ная статья* газет мәкаләсе; **~чик** газетчы
газов//ый газ ...ы, е; *~ая плита* газ плитасы
газон газон
газопровод газүткәргеч
гайка гайка
галактика галактика
галантерея 1) *(собир. — товары)* галантерея әйберләре; 2) *(магазин; отдел в магазине)* галантерея, галантерея кибете (бүлеге)
галерея галерея; *картинная* ~ картиналар галереясы
галка чәүкә
галлюцинация галлюцинация, саташу; күз алдына килү
галоп сикереп чабу
галстук галстук
гамак гамак, үрмә ятак
гангрена *мед.* гангрена
гангстер гангстер, бандит
гандбол гандбол; **~ист** гандболчы
гараж гараж
гаранти//йный гарантияле, гарантия ...ы, е; *~йный срок* гарантия срогы; *~йный ремонт* гарантияле ремонт; **~ровать** *сов.* и *несов.* гарантияләргә, гарантия бирергә
гаранти//я гарантия, ышаныч; *с ~ей на год* берьеллык гарантия белән
гардероб 1) *(шкаф)* гардероб, кием шкафы; 2) *(помещение)* гардероб, чишенү бүлмәсе; 3) *(одежда)* кием-салым, гардероб
гармон//ика гармун а *губная ~ика* авыз гармуны; **~ист** гармунчы
гарм//оничный төзек, аһәңле, уйгын; **~ония** төзеклек, аһәңлелек, уйгын килү
гармо//нь *ж.,* **~шка** *(разг.)* гармун
гарнизон гарнизон
гарнир гарнир
гарнитур гарнитур; *мебельный* ~ мебель гарнитуры; ~ *белья* эчке киемнәр гарнитуры
гасить *несов.* сүндерергә; ~ *свет* утны сүндерергә
гаснуть *несов.* сүнәргә
гастроли *мн.* гастроль, гастрольләр; *выехать на* ~ гастрольгә китәргә (чыгарга)
гастроном *(магазин)* гастроном
гвардия гвардия
гвоздика канәфер
гвоздь *м.* кадак

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

где *нареч.* кайда; ~ *вы были?* сез кайда булдыгыз?; ~ *вы живёте?* сез кайда торасыз?; ~ *мне его найти?* миңа аны кайдан табарга?; ~ *вы оставили свои вещи?* әйберләрегезне сез кайда калдырдыгыз?; **~-либо**, **~-нибудь** *(нареч.)* кайда да булса, берәр урында (җирдә); **~ то** *нареч.* кайдадыр

гегемония гегемония, җитәкче булу

гектар гектар

генерал генерал

генеральн//ый генераль, төп, хәлиткеч; *~ый план* генераль план; *~ая репетиция* генераль репетиция; *~ый директор (конструктор)* генераль директор (конструктор)

гени//альный даһи; **~й** даһи

географ географ, география белгече; **~ический** географик, география ...ы, е; **~ия** география

геолог геолог, геология белгече; **~ический** геологик геология ...ы, е; **~ия** геология

геометрия геометрия

георгин дәлия

герб герб; *государственный* ~ дәүләт гербы

гербарий гербарий

германский герман ...ы, е, алман ...ы, е

герметический герметик

герои//зм геройлык; **~ня** герой хатын (кыз); *мать-~ня* герой ана; **~ческий** героик, геройларча ..., герой ...ы, е; *~ческий поступок* героик эш

герой 1) герой, батыр, каһарман; 2) *(главное действующее лицо лит. произведения)* герой

гибель *ж.* һәлакәт, үлем

гибки//й сыгылмалы, сыгылучан; тотрыксыз; *~е цены* тотрыксыз бәяләр

гибнуть *несов.* һәлак булырга, үләргә

гигант 1) *(о человеке)* гигант, алып гәүдәле, зур гәүдәле; 2) *(о заводе)* гигант; **~ский** гигант ..., гаять зур

гигиена гигиена

гид гид, экскурсия йөртүче

гидро//самолёт гидросамолёт; **~станция** гидростанция; **~турбина** гидротурбина

гимн гимн; *государственный* ~ дәүләт гимны

гимназия гимназия

гимнаст гимнаст; **~ка** гимнастка; **~ика** гимнастика; *художественная ~ика* художество гимнастикасы; *спортивная ~ика* спорт гимнастикасы; *заниматься ~икой* гимнастика белән шөгыльләнергә; **~ический** гимнастика ...ы, е; *~ические упражнения* гимнастик күнегүләр

гинеколог гинеколог, хатын-кыз табибы

гипертония гипертония, кан басымы күтәрелү авыруы

гипс гипс; **~овый** гипс ...ы, е

гирлянда гирлянда, үрем; ~ *из цветов* чәчәкләр үреме

гиря гер

гитар//а гитара; *петь под ~у* гитарага кушылып җырларга; **~ист** гитарачы

глав//а I *м.* башлык, җитәкче; *~а правительства (государства)* хөкүмәт (дәүләт) башлыгы; *~а делегации* делегация җитәкчесе; *во ~е с кем-л.* кемнең булса да җитәкчелегендә

глава II *ж.* бүлек; ~ *книги* китап бүлеге

главнокомандующий башкомандующий

главный төп, иң мөһим, иң әһәмиятле, баш; ~ *город* төп шәһәр; ~ *врач* баш врач

глагол фигыль

гладить *несов.* 1) *(кого-л., по чему-л., что-л. — ласкать)* сыйпарга, сыпырырга; 2) *(что-л. — утюжить)* үтүкләргә

гладкий шома

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

глаженье үтүкләү

глаз күз а *определить на ~* күз белән чамаларга; *сказать правду в ~а* дөреслекне ярып салырга, дөреслекне күзенә бәреп әйтергә; *видеть своими (собственными) ~ами* үз күзләрең белен күрергә; *ругать за ~а* артында тиргәргә; *с ~у на ~* күзгә-күз; **~ной** күз ...ы, е; *~ной врач* күз табибы

гласи//ть *несов.,* белдерергә, хәбәр итәргә; *закон ~т так* закон болай куша, закон кушканча болай

гласност//ь: *предать ~и* халыкка игълан итәргә

гласный I *прил.* ачык, халыктан яшерен булмаган

гласный II 1. *прил.* сузык*; ~ звук* сузык аваз; 2. *сущ. м.* ~ сузык аваз, сузык

глин//а балчык; **~яный** балчык ..., балчык ...ы, е; *~яный горшок* балчык чүлмәк

глиссер глиссер

глобальный глобаль, зур масштабтагы

глобус глобус

глотать *несов.* йотарга

глотк//а йоткылык а *кричать во всю ~у* бугазы ертылганчы кычкырырга

глот//нуть *сов. (однокр.)* йотарга, йотып җибәрергә; **~ок** бер йотым, йотым; *сделать ~ок воды* бер йотым су эчәргә

глохн//уть *несов.* 1) *(о человеке)* чукракланырга, саңгыраулanyрга; 2) *(переставать работать — о моторе)* сүнәргә

глубин//а 1) *(удалённость от поверхности воды, земли)* тирәнлек; *~а реки* елга тирәнлеге; *~а колодца* кое тирәнлеге; *~а ямы (ущелья)* чокыр (тарлавык) тирәнлеге; *на ~е десяти метров* ун метр тирәнлектә; 2) *(расположение вдали от чего-л.; в середине чего-л.)* түр, эч; *в ~е двора* ишегалды түрендә; *в ~е дома* йорт эчендә

глубок//ий тирән; *~ое озеро* тирән күл; *здесь ~о* монда тирән; *я ~о (нареч.) взволнован* мин бик дулкынланам а *~ая осень* кара көз

глуп//ость ахмаклык, тинтәклек; *делать ~ости* ахмаклык эшләргә; **~ый** ахмак, юләр, тинтәк

глухарь *м.* суер, урман тавыгы

глухо//й чукрак, саңгырау а*~ й лес* кара урман; **~немой** чукрак-телсез

глушитель тавышйоткыч, тавышкиметкеч

глушь *ж. (захолустье)* караңгы почмак; кешесез аулак урын; *жить в глуши* караңгы, аулак почмакта яшәргә; *лесная ~* урманның караңгы, тын почмагы

глыба кантар, зур кисәк; *~ льда* зур боз кисәге

глядеть *несов.* карарга, карап торырга

гнать *несов. (кого-л., что-л.)* куарга, куалап барырга (йөртергә); *ветер гонит лодку (облака)* җил көймәне (болытларны) куалап йөртә; *~ машину* машинаны тиз алып барырга; **~ся** *несов. (за кем-л.)* куарга, куып барырга

гнев ачу; **~ный** ачулы

гнездо оя

гнёт изү, кысу, кысым

гни//лой черек, черегән; **~ль** *ж.* черек, черегән нәрсә; **~ть** *несов.* черергә, череп таркалырга

гной эрен, үлек

гнуть *несов.* бөгәргә; **~ся** *несов.* бөгелергә, иелергә, сыгылырга

гобелен гобелен

говор//ить *несов.* әйтергә, сөйләргә; сөйләшергә; *~ите ли вы по-татарски?* сез татарча сөйләшәсезме?; *~ить по телефону* телефоннан сөйләшергә; *~ят, что ... ...* дип сөйлиләр; *~ит Казань* Казан сөйли; **~ится:** *как ~ится* кем әйтмешли

говядина сыер ите

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

год 1) ел; *учебный ~* уку елы; *через ~* бер елдан; *с ~ами* еллар узу белән; *каждый ~* һәр ел саен, һәр елны; *из ~а в ~* елдан-елга; *Новый ~* Яңа ел; 2) яшь; *ему двадцать два ~а* аңа егерме ике яшь; 3) *мн.* **~ы** еллар; *в восьмидесятые ~ы двадцатого века* егерменче гасырның сиксәненче елларында
годи//ться *несов.* ярарга, яраклы булырга; *это никуда не ~тся* бу бернәрсәгә дә ярамый
годичн//ый *(происходящий раз в год; сроком в один год)* еллык, берьеллык; *~ое собрание* еллык җыелыш; *~ые курсы* берьеллык курслар
годны//й яраклы, ярарлык; *быть ~м* яраклы булырга
годов//алый еллык, бер яшьлек; бер еллык; *~ой отчёт* еллык хисап; *~ой план* еллык план; **~щина** *(дата)* еллык; *(празднование)* еллык бәйрәм
гол гол; *забить ~* гол кертергә
голень *ж.* балтыр
голланд//ец голланд, голландияле; **~ка** голланд хатыны (кызы); **~ский** голланд ...ы, е; *~ский язык* голланд теле
голов//а 1) баш; *с ~ы до ног* башыннан аягына кадәр; *быть на ~у выше кого-л.* кемнән булса да бер башка озынрак булырга; 2) *(при счёте скота) тысяча ~ (скота)* мең баш (терлек); **~ной** баш ...ы, е; *~ная боль* баш авыртуы
головокруж//ение баш әйләнү; **~ительный** баш әйләнерлек, баш әйләндергеч; *~ительная высота* баш әйләнерлек биеклек; *~ительный успех* баш әйләндергеч уңыш
голод 1) ачыгу, ашыйсы килү, тамак ачу; *испытывать (или чувствовать) ~* ашыйсы килә башларга; 2) *(бедствие)* ачлык, кытлык; **~ать** *несов.* ачыгырга, ачлы-туклы торырга; **~ный** ач; *я ~ен* мин ачмын; *на ~ный желудок* ач карынга; **~овка** ачлык игълан итү
голо//лёд, ~ледица бозлавык, бозгалак
голос 1) тавыш; *у него высокий ~* аның тавышы нечкә; 2) тавыш; *отдать свои ~а за кого-л.* кемгә дә булса тавыш бирергә
голосова//ние сайлау, тавыш бирү; *тайное (открытое) ~ние* яшерен (ачык) сайлау; *поставить вопрос на ~ние* мәсьәләне тавышка куярга; **~ть** *несов.* сайларга, тавыш бирергә; *~ть за (против)* яклап (каршы) тавыш бирергә
голубика күк җиләк
голубой зәңгәр; күк
голубцы *мн.* голубцы
голубь *м.* күгәрчен; *~ мира* тынычлык күгәрчене
голы//й ялангач, шәрә; *~е деревья* ялангач агачлар
гольф *спорт.* гольф; *играть в ~* гольф уйнарга
гольфы *мн.* гольфылар
гомеопат гомеопат; **~ический** гомеопатик; **~ия** гомеопатия
гонг гонг
гонк//а узышу, узыш; **~и** *мн. спорт.: лыжные ~и* чаңгы узышлары а *~а вооружений* ашкынып кораллану
гонорар гонорар, каләм хакы; *авторский ~* автор гонорары
гоночн//ый ярыш ...ы, е; узышу ...ы, е; *~ый автомобиль* ярыш автомобиле; *~ая машина* ярыш машинасы; *~ый велосипед* ярыш велосипеды; *~ая яхта* ярыш яхтасы
гонщи//к ярышчы; **~ца** ярышчы хатын (кыз); *~к-автомобилист (-мотоциклист, -велосипедист, -лыжник, -яхтсмен)* автомобильдә (мотоциклда, велосипедта, чаңгыда, яхтада) ярышчы
гонять(ся) *несов. см.* **гнать(ся)**
гора 1) тау; *в гору* тауга; *под гору* тау түбән, тау астына; 2) *мн.* **горы** таулар; *в ~х* тауларда; 3) *(чего-л. большое количество)* тау-тау, тау кадәр, өем-өем; *~ фруктов* өем-өем җиләк-җимеш
гораздо *нареч.* күп тапкыр, шактый, байтак; *~ больше (меньше)* шактый күбрәк (азрак)

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

горб бөкре, өркәч; **~атый** бөкре, бөкрәйгән, кәкре, кәкрәеп килгән
гор//диться *несов.* горурланырга, мактанырга; *я ~жусь тем, что ...* мин ... белән горурланам
горд//ость горурлык, мактаныч; *с ~остью говорить о чем-л.* нәрсә турында булса да горурлык белән сөйләргә; **~ый** горур
горе кайгы, хәсрәт; **~вать** *несов.* кайгырырга, хәсрәтләнергә
гореть *несов.* янарга, балкырга; ялтырарга
горец таулы, тау кешесе
горечь *ж.* ачы тәм; ачы тойгы
горизонт офык, горизонт; *перен.: ~ы науки* фән мәйданы
горизонтальный горизонталь, ятма
горист//ый таулы; *~ая местность* таулы урын
горло бугаз, тамак
горн *муз.* быргы; **~ист** быргычы
горничная *(в гостинице)* кунакханә хезмәтчесе
горнолыжн//ик тау чаңгычысы; **~ый** тауда чаңгы шуу ...ы, е, *~ый спорт* тауда чаңгы шуу спорты
горностай ас
горн//ый таулы, тау ...ы, е, *~ая страна* таулы ил; *~ый климат* тау климаты; *~ая река* тау елгасы; *~ая промышленность* тау сәнәгате; **~як** горняк, тау эшчесе
город шәһәр; кала: *~-герой* герой шәһәр, *пойти в ~ за покупками* әйберләр сатып алу өчен шәһәргә барырга; *жить за ~ом* шәһәрдән читтә яшәргә; *поехать за ~* шәһәрдән читкә чыгарга
городки *мн.* бура уены; *играть в ~* бура уены уйнарга
городок: *студенческий ~* студентлар шәһәрчеге; *палаточный ~* палаткалар шәһәрчеге
городск//ой шәһәр ...ы, е, кала ...ы, е; *~ое население* шәһәр халкы
горожан//ин шәһәр кешесе, шәһәрдә яшәүче; **~ка** шәһәрдә яшәүче хатын (кыз)
горо//х борчак; **~ховый** борчак ...ы, е; *~ховый суп* борчак ашы; **~шек:** *зелёный ~шек* яшел борчак; *душистый ~шек* исле борчак; **~шина** бер борчак, борчак бөртеге
горсть *ж.* уч, бер уч; *напиться из горсти* учтан эчәргә; *~ муки* бер уч он
горчи//ца горчица; хантал; **~чник** горчичник; *поставить ~чники* горчичниклар куярга
горшок чүлмәк; *цветы в горшке* чүлмәктәге чәчәкләр
горьки//й 1) ачы; 2) *перен.* ачы, авыр, аяныч а*~е слёзы* ачы яшьләр
горюче//е *ср.* ягулык, сыек ягулык; *расход ~го* ягулыкның тотылуы
горяч//ий 1. 1) кайнар, эссе 2) *перен.* ялкынлы, кайнар; *~ее желание* ялкынлы теләк; *~о (нареч.) поздравить* кайнар котларга; 2. *сущ.* **~ее** *ср.* кайнар ашлар; **~иться** *несов.* кызарга, ярсырга
горящи//й 1) янып торган, яна торган; 2) *перен.* янып торган, ут чәчеп торган; *~е глаза* ут чәчеп торган күзләр
госпиталь *м.* госпиталь
господ//ин әфәнде; ***~а!*** әфәнделәр!
господств//о хакимлек, өстенлек; **~овать** *несов.* хакимлек (өстенлек) итәргә; **~ующий** өстен, хаким, өстенлек итүче; *~ующее положение* өстен шартлар; өстенлек; *~ующий класс* хаким сыйныф
гостев//ой кунаклар ...ы, е; *~ой билет* кунак билеты; *~ая книга* кунаклар китабы
гостеприим//ный кунакчыл; *~ный хозяин* кунакчыл хуҗа; **~ство** кунакчыллык; *оказать (кому-л.) ~ство* (кемгә дә булса) кунакчыллык күрсәтергә
гостиная кунак бүлмәсе
гостиница кунакханә; *~ для туристов* туристлар кунакханәсе
гостить *несов.* кунак булырга

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

гост//**ь** кунак; **~ья** кунак хатын (кыз); **~и** *мн.* кунаклар; *почётный ~ь* хөрмәтле кунак; *высокий ~ь* олы, зур кунак; *встречать ~ей* кунакларны каршы алырга; *быть в ~ях* кунакта булырга; *идти в ~и* кунакка барырга; *вернуться из ~ей* кунактан кайтырга

государств//енный дәүләт ...ы, е; *~енная граница* дәүләт чиге; **~о** дәүләт

готический готика ...ы, е, готик

готовить *несов.* 1) әзерләргә; 2) *(пищу)* пешерергә; әзерләргә; **~ся** *несов.* әзерләнергә

готов//ность әзерлек; **~ый** әзер; *вы ~ы?* сез әзерме?; *я еще не ~(а)* мин әле әзер түгел; *я ~(а) вам помочь* мин сезгә ярдәм итәргә әзер; *обед ~* төшке аш әзер; *это будет ~о завтра* бу иртәгә әзер булачак

граб//**ёж** талау; **~ить** *несов.* таларга

гравий вак таш; чуерташ; **~ный** вак таш түшәлгән; *дорога с ~ным покрытием* вак таш түшәлгән юл

грав//**ировка** гравировка; **~юра** гравюра

град боз; *выпал ~* боз яуды

градус 1) градус; *два ~а тепла (мороза)* ике градус җылылык (салкынлык); *сколько сегодня ~ов?* бүген ничә градус?; 2) *геогр.* градус; *~ широты* киңлек градусы; *~ долготы* озынлык градусы; **~ник** градусник

гражд//анин гражданин; **~анка** гражданка; **~анская** гражданлык ...ы, е, граждан ...ы, е; *~анское население* гражданнар; **~анство** гражданлык

грамм грамм

грамматика грамматика

грамота укый-яза белү а *почётная ~* мактау грамотасы

грамотн//**ость** укый-яза белү(чәнлек); **~ый** укый-яза белүче

грампластинка грампластинка

граната граната

грандиозный гаять (бик, искиткеч) зур

гранит гранит

грани//**ца** чик; *морская ~ца* диңгез чиге; *~ца города* шәһәр чиге а *за ~цей* чит илдә; *за ~цу* чит илгә; *из-за ~цы* чит илдән; **~чить** *несов.* 1) *(с кем-л.)* чиктәш булырга; янәшә булырга; 2) *перен.* якын торырга, бердәй диярлек булырга

графа багана, графа

график график; **~а** графика

графин графин

графит графит, кара таш

грач кара карга

греб//**ёнка**, **~ень** *м.* тарак

греб//**ец** ишкәкче, ишкәк ишүче; **~ля** [ишкәк] ишү; *академическая ~ля* академик ишү; *~ля на байдарках и каноэ* байдарка һәм каноэда ишү; **~ной** ишү ...ы, е, ишкәкле; *~ная шлюпка* ишкәкле шлюпка; *~ной спорт* ишү спорты; *~ные гонки* ишү ярышлары; *~ной канал* ишү каналы

гре//**к** грек, грек кешесе; юнан, юнан кешесе; **~чанка** грек хатыны (кызы)

грелка грелка, җылыткыч

грем//**еть** күкрәргә, күк күкрәргә; яңгырарга; *~ит оркестр* оркестр яңгырый; *гром ~ит* күк күкри

гренки *мн.* кыздырылган икмәк кисәкләре

грести *несов.* [ишкәк] ишәргә

греть *несов.* җылытырга; **~ся** *несов.* җылынырга, кызынырга; *~ся на солнце* кояшта җылынырга

грецкий: *~ орех* әстерхан чикләвеге

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

греческий грек ...ы, е; ~ *язык* грек теле
греч//**иха** карабодай; **~невый** карабодай ...ы, е; *~невая каша* карабодай боткасы
гриб гөмбә; *белый ~* ак гөмбә; *собирать ~ы* гөмбә җыярга; **~ной** гөмбә ...ы, е; *~ной суп* гөмбә ашы
грива ял
грим грим
гримас//**а** чырай бозу (сыту); **~ничать** *несов.* чырай бозарга (сытарга)
гримировать *несов.* грим салырга, гримларга; **~ся** *несов.* (үз-үзеңә) грим салырга
грипп грипп
гроб табут
гроза яшенле яңгыр; *будет ~* яшенле яңгыр булыр
гроздь *ж.* тәлгәш, чук; *~ винограда* йөзем тәлгәше
грозит//ь *несов.* янарга; куркытырга, өркетергә; *~ь пальцем* бармак белән янарга; *ему ~ опасность* аңа куркыныч яный
грозн//**ый** 1) *(выражающий угрозу)* рәхимсез, кансыз, усал; *~ый взгляд* усал караш; 2) *(наводящий страх, грозящий бедой)* дәһшәтле, куркыныч; *~ое оружие* дәһшәтле корал; *~ый год* дәһшәтле ел
грозовой яшенле; *~ дождь* яшенле яңгыр
гром күкрәү, күк күкрәү а *~ аплодисментов* көчле кул чабулар
громадный бик (гаять) зур, бик дәү
гром//**кий** каты, көчле; *~кая музыка* көчле музыка; *~ко (нареч.) разговаривать* кычкырып сөйләшергә; *повторите ~че (сравн. ст.)* кычкырыбрак кабатлагыз
громкоговоритель репродуктор
громоздкий зур һәм авыр
громоотвод яшен кайтаргыч
гроссмейстер гроссмейстер
грохот гөрселдәү; **~ать** *несов.* гөрселдәргә, гөрелдәргә; дөбердәргә
груб//**ость** тупаслык, дорфалык; **~ый** тупас, дорфа; *~ая игра (спорт.)* тупас уен; *~о (нареч.) ответить* тупас җавап бирергә
груда өем, күч
грудной күкрәк ...ы, е; имчәк ...ы, е; *~ ребёнок* имчәк баласы
грудь *ж.* 1) имчәк, күкрәк; 2) *(бюст)* күкрәк, түш
груз йөк; *перевозка ~ов* йөк ташу
грузин гөрҗи, грузин, грузин кешесе; **~ка** грузин хатыны (кызы); **~ский** грузин ...ы, е; *~ский язык* грузин теле
грузить *несов.* төяргә
грузов//**ик** йөк автомобиле; **~ой** йөк ...ы, е; *~ое судно* йөк судносы; *~ая машина см.* **грузовик**
грузчик йөкче
грунт 1) *(почва)* туфрак, җир; 2) *(твёрдое дно)* су төбе
групп//**а** төркем; группа; *туристская ~а* туристлар төркеме; *социальные ~ы* социаль төркемнәр
группир//**овать** *несов.* төркемләргә; **~оваться** *несов.* төркемләнергә, төркемнәргә оешырга; **~овка** группа, берләшмә; *политическая ~овка* сәяси берләшмә
группов//**ой** төркем ...ы, е; төркем белән ...ган, гән; *~ой космический полёт* төркем белән космик очыш; *~ой снимок, ~ая фотография* төркем белән төшкән рәсем
груст//ить *несов.* ямансуларга, юксынырга; **~ный** күңелсез, ямансу, моңсу; *мне ~но* миңа күңелсез; **~ь** *ж.* сагыш, моңсулык
груш//а груша, армут; **~евый** груша (армут) ...ы, е; *~евое дерево* груша (армут) агачы
грызть *несов.* кимерергә

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.

гряда: *горная* ~ таулар тезмәсе
грядка түтәл
грядущ//ий 1. *(прич.* и *прил.)* киләчәк, якынлашып килгән; 2. *сущ.* **~ее** *ср.* киләчәк
грязе//вой ләм ...ы, е; *~вые ванны* ләм ваннасы; *~вая лечебница* ләм белән дәвалау шифаханәсе
грязн//ый пычрак, шапшак, әшәке; *на улице ~о (нареч.)* урамда пычрак
гряз//ь *ж.* 1) пычрак, баткак; 2) *мн.* **~и** *мед.* ләм
грянуть *сов.* гөрселдәргә, гөрселдәп китәргә, күкрәргә
губернатор губернатор
губерн//ия губерна; **~ский** губерна ...ы, е; *~ский город* губерна шәһәре; *~ское правление* губерна идарәсе
губить *несов.* һәлак (харап) итәргә
губка *(для мытья)* губка, болыт
губ//ы *мн.* [*ед.* **губа**] иреннәр; *верхняя ~а* өске ирен; *нижняя ~а* аскы ирен
гуд//еть *несов.* гүләргә, гөрелдәргә; **~ок** гудок, кычкырту; *~ок парохода* пароход гудогы
гул шау, гөрелте, гөрелдәгән тавыш
гуля//нье күмәк күңел ачу; *народное ~нье* халыкның күмәк күңел ачуы; **~ть** *несов.* 1) *(совершать прогулку)* йөрергә, саф һавада булырга; 2) *разг. (веселиться)* күңел ачарга; *~ть на свадьбе* туйда булырга
гуманизм гуманизм
гуманитарн//ый гуманитар; *~ые науки* гуманитар фәннәр
гуманный гуманлы
гусени//ца 1) *зоол.* корт, күбәләк корты; 2) *тех.* тәгәрмәч чылбыры; **~чный** чылбырлы; *~чный трактор* чылбырлы трактор
густ//ой 1) *(не редкий)* куе; калын; *~ой лес* куе урман; *~ые волосы* куе чәч; 2) *(плотный; не жидкий)* куе, каты, тыгыз; *~ой туман,* куе томан; *~ой суп* куе аш
густонаселённый күп халык яши торган
гусь *м.* каз
гуща куелык, ... куесы; *кофейная* ~ кофе куесы

Только для личного использования или в целях обучения. Перепечатка, копирование, воспроизведение материалов или их частей в любом виде и форме, включая электронную, запрещены.